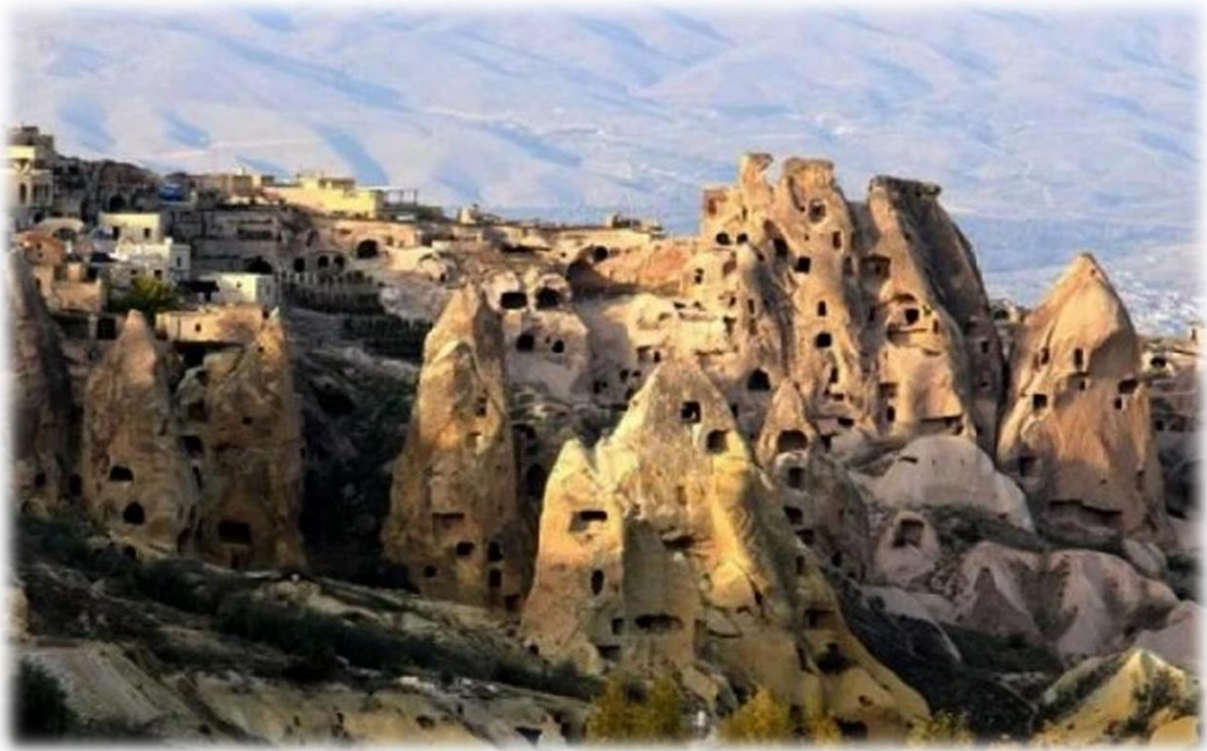

Η μητέρα Καππαδοκία των ζωντανών μνημείων.

του Καπλάνη Α. Ιωσηφίδη.*

Η Καππαδοκία είναι η χώρα των τρωγλοδυτών.

Αλλεπάλληλες εκρήξεις δύο ηφαιστειών του Αργαίου όρους της Καισαρείας και του Μικρού Αργαίου (Λάτρου όρος ή Χασάν Ταγ) στα όρια της Νίγδης δημιούργησαν αποθέσεις στάχτης και μεταλλευμάτων που πριν 5-3 εκατομμύρια χρόνια άρχισαν να ψύχονται και να διαβρώνονται από τις καιρικές συνθήκες. Έτσι δημιουργήθηκε ένα απόκοσμο περιβάλλον με βράχους και κώνους που περιβαλλόταν από ηφαιστειακή στάχτη και δημιουργήθηκε το Καππαδοκικό υψίπεδο ύψους 1380 μέτρων.

Ο άνθρωπος βρήκε εύκολο να σκάψει μέσα στον μαλακό ηφαιστειακό βράχο και να δημιουργήσει κατοικίες και πόλεις ολόκληρες μέσα σε τρώγλες. Ο Πολιτισμός αυτός ήταν ο Πολιτισμός των τρωγλοδυτών.

Η Καππαδοκία, η Carradouka των Χετταίων, η χώρα των αλόγων στον μεσαίωνα, ήταν η Ανατολική άκρη του Ελληνισμού. Είναι η Ελληνική και Χριστιανική Ανατολή.

Ο μεγάλος εξελληνισμός της άρχισε στα χρόνια του Μεγάλου Αλεξάνδρου και συνεχίσθηκε τα χρόνια της Ρωμαϊκής κυριαρχίας.

Ο Απόστολος Παύλος στη δεύτερη περιοδεία του μετά την Κύπρο, διέδωσε τον Χριστιανισμό στη συναγωγή των Λύστρων του Ικονίου. Βήμα –βήμα η Καππαδοκία εκχριστιανίζεται. Να μην ξεχνάμε ότι ο σπόρος της Θείας έμπνευσης είχε πέσει νωρίτερα από τον φυγάδα του Ρωμαϊκού στρατού Λογγίνο.

Ο Λογγίνος, αυτός που τρύπησε με το δόρυ του το σώμα του Ιησού για να διαπιστωθεί ο θάνατός του, είδε και την Ανάστασή Του, και μη αντέχοντας αυτό που διέπραξε, δραπέτευσε από το Ρωμαϊκό στρατόπεδο της Ιερουσαλήμ και ήρθε στην πατρίδα του την Καππαδοκία, στον Πόρο, λίγο έξω από την Νίγδη όπου έγινε επίσκοπος και δίδασκε τα θαύματα του Ιησού.

Ο σπόρος είχε πέσει. Οι Καππαδόκες λάτρεις της Ελληνικής παιδείας και της φιλοσοφίας, δέχονται τον Χριστιανισμό, διώκονται από τους Ρωμαίους την περίοδο των διωγμών και κρύβονται μέσα τα σπήλαια όπου ιδρύουν Εκκλησίες, μοναστήρια και λατρεύουν τον Θεό τους.

Έτσι βρίσκει την Καππαδοκία ο τέταρτος αιώνας, ο αιώνας των Μεγάλων Καππαδοκών Αγίων, του Γρηγορίου του Θεολόγου και του Αγίου Βασιλείου. Ανθίζουν οι Μοναστικές αδελφότητες.

Σκεφθείτε ότι η Μονή της Καρβάλης την περίοδο της Ακμής της είχε πάνω από 300 Μοναστήρια και πάνω από 5000 μοναχούς.

Η φιλοσοφική γραμμή των Χριστιανών Αγίων είναι: «Τι ωφελείται Άνθρωπος εάν τον κόσμο όλον κερδίσει και απωλέσει την ψυχήν αυτού», τι θα ωφεληθεί ο άνθρωπος αν κερδίσει όλη τη γη αλλά χάσει τη ψυχή του, την αγάπη, τον πολιτισμό του.

Είναι οι Καππαδόκες Άγιοι που ιδρύουν μέσα σε μεγάλες αιρέσεις και έριδες την Ορθοδοξία. Πάνω και μέσα στις τρώγλες, σαν το μελίτσι δουλεύουν καλόγεροι με πνεύμα φιλαλληλίας και προσευχής. Πάλι ο Ιερός Γρηγόριος Νύσσης. «Ουκ αν τις τοσάσδε πάσης σχεδόν της

οικουμένης εξαριθμήσετε Μονές» – τόσες πολλές Μονές δεν μπορεί να βρει κανείς σ' όλο τον κόσμο. Αυτή είναι η Καππαδοκία των Αγίων. Πάνω από 120 Άγιοι στο Χριστιανικό ημερολόγιο είναι Καππαδόκες.

Γύρω στο 600 μ.Χ. αρχίζουν οι επιδρομές των Αράβων και στη συνέχεια μετά το 1097 Ματζκέρτ, αρχίζει να συρρικνώνεται η Καππαδοκική μοναστική αδελφότητα. Το κράτος των Σελτζούκων Τούρκων με έδρα το Ικόνιο και οι αντάρτες τους, καταλαμβάνουν τα μοναστήρια, σφάζουν ή διώκουν του Μοναχούς, ληστεύουν την Μοναστηριακή περιουσία. Ευσεβείς Χριστιανοί περιμαζεύουν ότι απομένει από τη σκευή των Μοναστηριών και τα μεταφέρουν μέσα στους οικισμούς, όπου γύρω από μια κεντρική Εκκλησία υπάρχουν 2-3 Μονές που λειτουργούν πάντα με το φόβο και εδώ μαθαίνουν τα παιδιά μας την Ελληνική αλφάβητο στα κρυφά σχολεία.

Η κατάσταση αυτή κράτησε περίπου 1000 χρόνια. Πολλοί αναγκάζονται να Τουρκοφωνήσουν, διατηρούν όμως το αλφάβητο το Ελληνικό.

Αυτή την περίοδο μεγάλες Μοναστηριακές βιβλιοθήκες καταστρέφονται, Ιερά σκευή καταστρέφονται και γίνονται λάφυρα των αλλόπιστων. Οι Χριστιανοί όμως αντέχουν. Μετά το νέο σύνταγμα του 1853 τα πράγματα γίνονται κάπως καλλίτερα. Οι Καππαδόκες αρχίζουν να χτίζουν Ελληνόγλωσσα σχολεία, οι Εκκλησίες επισκευάζονται και καλόγεροι δειλά-δειλά ξανανοίγουν τα Μοναστήρια.

Αυτή είναι η τελευταία αναλαμπή της Μοναστικής αδελφότητας.

Η Μικρασιατική καταστροφή διακόπτει βίαια αυτήν την πορεία και οι άνθρωποι εγκαταλείπουν Εκκλησίες, Μοναστήρια, σπίτια και υπάρχοντα και κατευθύνονται προς της Μητέρα Ελλάδα. Ένας τρισχιλιόχρονος Πολιτισμός καταστρέφεται σε μια ημέρα. Μέσα σε μπαούλα και δέματα οι ευσεβείς Καππαδόκες προτιμούν από τα προσωπικά τους αντικείμενα να μεταφέρουν τα Εκκλησιαστικά τους αντικείμενα, τις Ιερές τους Εικόνες, τα Λείψανα των Αγίων τους.

Τα πρώτα χρόνια μένουν στα αντίσκηνα. Ανείπωτος πόνος και η ταλαιπωρία. Σαν να μη φτάνουν αυτά έρχεται και Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και γκρεμίζει τα πάντα.

Το 1981 ιδρύεται το **Κέντρο Καππαδοκικών Μελετών** όργανο όλων των Καππαδοκών και φίλων ανά την υφήλιο και η **Στέγη Πολιτισμού Νέας Καρβάλης**. Χτίζουμε το Μουσείο που φιλοξενεί ότι μετέφεραν οι άνθρωποι και την Ιερά σκευή των Μοναστηριών. Το 1997 το Μουσείο βραβεύεται ως ένα από τα πέντε καλλίτερα Μουσεία της Ευρώπης. Η σκευή διασώθηκε, όμως ο αγώνας μας παραμένει άνισος με τις κάθε είδους οικονομικές αντιξοότητες. Τα αντικείμενα χρειάζονται συντήρηση και κατάλληλες συνθήκες έκθεσης.

Όποιος επιθυμεί, μπορεί να γίνει **φίλος** και **μέλος** του Κέντρου Καππαδοκικών Μελετών ή να **υιοθετήσει** στηρίζοντας ένα αντικείμενο και το πολυσχιδές έργο του Κέντρου Καππαδοκικών Μελετών για τη διάσωση και την προβολή της Πολιτιστικής και Θρησκευτικής μας κληρονομιάς. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα **σφάλμα!** Η αναφορά της υπερ-σύνδεσης δεν είναι έγκυρη. [.](#)

[*]Πρόεδρος & Διευθυντής του Ιστορικού & Εθνολογικού Μουσείου των Ελλήνων της Καππαδοκίας.

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΙΗΑ εκφράζουν αποκλειστικά τους συγγραφείς – μέλη του ΙΗΑ. Η ιστοσελίδα του ΙΗΑ δεν λογοκρίνει, ούτε επεμβαίνει σε άρθρα – κείμενα των μελών του ΙΗΑ.

[INTERNATIONAL HELLENIC ASSOCIATION](#)

Πηγή : [https://professors-phds.com/.](https://professors-phds.com/)